

VAN HEINDE

Door kleurenfoto's van vreemde culturen een betere wereld

Albert Kahn (1860-1940) was een schatrijke zakenman met een sociaal hart. Hij stelde zijn vermogen in dienst van de mensheid. Zo dacht hij met het aanleggen van een collectie foto's van over de hele wereld vrede op aarde te bewerkstelligen. Hij gaf in 1909 verschillende fotografen de opdracht om vreemde culturen in kleur te vereeuwigen. Een enorme onder-

MONGOLIË

Autochrom Collection Archives de la Planète, Musée Albert-Kahn/Département des Hauts-de-Seine

neming gevoed door het idee dat begrip voor elkaar oorlog kan voorkomen. De eerste Wereldoorlog maakte aan die hoop een onverbiddelijk einde.

Met gebruik van aardappelzetmeel als filter, dat werd aangebracht op glasplaatjes, konden kleurenopnamen worden gemaakt. Een beperking van wat de *autochrome* ging heten, was dat voor elk kleurbeeld drie opnamen moesten worden gemaakt, al die tijd moest een model stokstijf stil moest staan of zitten, om bewegingsonscherpte te voorkomen. De drie opnamen over elkaar heen gelegd vormden de complete kleurenafbeelding.

Op deze foto van Stéphane Passet, gemaakt in 1913, staat de achtste incarnatie van de Mongoolse Jalkhanz Koethoegtoe, waarschijnlijk Damdinbazar, bij Oelaanbaatar, Mongolië. De wereld in kleur. Allard Pierson Museum Amsterdam, t/m 6-1-2019.

Een plantenstengel

Er is weinig bekend over de rookgewoonten van Aborigines, de oorspronkelijke bewoners van Australië. Wanneer het roken daar geïntroduceerd werd en hoe hun pijpen er uit zagen, zijn nog onbeantwoorde vragen. Het hierboven afgebeelde exemplaar is zo'n zeldzaam voorbeeld van een

Granieten offertafel

Deze rechthoekige granieten offertafel behoort tot het graf van een zekere prins Tedeken. De stijl van de offertafel en de tekst duiden erop dat hij stamt uit de 2e eeuw v. Chr. Er zijn twee goden te zien die water

NUBIË

uitgieten over een offertafel die de vorm heeft van een lotusbloem. De linker god is volgens het symbool boven haar hoofd Nephthys, al wordt gedacht dat het in werkelijkheid om Isis gaat. Zij was namelijk populairder in Nubië. De rechter god met de jakhalskop is Anubis. Dit is een dodengod die in Egypte duizenden jaren lang is vereerd.

EN VERRE...

als steel en een patroonhuls als ketel

lokale tabakspijp. De pijp is halverwege de vorige eeuw van gemengde materialen gemaakt met een plantenstengel als steel. De ketel is van een patroonhuls vervaardigd, het vernauwde stuk vormt de ketelbasis. De pijpenkop zelf is perfect cilindrisch. Messing is als materiaal voor

een pijpenketel geschikt omdat doorbranden onmogelijk is. De ketel wel snel heet en dat staat koele rook in de weg. De pijpensteel is beschilderd in rood, geel en zwarte concentrische banden. De dominante donkerrode kleur verwijst naar de streek van Cape York Peninsula op Queensland. Het bijzondere silhouet en het opmerkelijke palet sluiten aan bij het kleurgevoel van de lokale bevolking.

Pipe Museum,
Prinsengracht 488,
Amsterdam

AUSTRALIË

uit het land van de Zwarte Farao's

Deze offertafel is echter niet afkomstig uit Egypte maar uit Nubië. In dit land dat ten zuiden van Egypte - in het Nijlgebied van het huidige Soedan - lag, regeerden koningen en farao's die de macht van de Egyptische machthebbers evenaarden. Tussen 750 en 664 v. Chr. veroverden de Nubiërs zelfs Egypte en regeerden de Nubische zwarte farao's over het Egyptische Rijk. De tentoonstelling *Nubië - Land van de Zwarte Farao's* biedt een overzicht van het fascinerende Nubië tussen 2400 v. Chr. tot circa 350 na Chr.

Van 18 december tot 5 mei 2019
in het Drents Museum in Assen